A°. 1807. N°. 208.

KONINKLIJKE COURANT.

Dingsdag *den 25 Augustus.*

De Acten van het Gouvernement en van de Geconstitueerde Magten, in de Koninklijke Courant geplaatst, zijn *officieel.*

NB. Alle Brieven, Stukken, Pakketten, Advertentiën, Gelden, enz., aan deze Courant gerigt, moeten *franco* of *vrachtvrij* toegezonden worden, onder het adres aan *den Directeur der Koninklijke Courant, in den Haag.*

HOLLAND.

AMSTERDAM *den* 23 *Augustus.*

De navolgende officiëele Bekendmaking, en daarbij gevoegde Order, betrekkelijk de *Deensche Scheepvaart*, is dezer dagen, alhier ter Stede, publiek gemaakt:

Van wegen het Koninklijk Deensch Consulaat alhier wordt, mits deze, ter kennisse van de Deensche Commercie en Scheepvaart gebragt, dat bij hetzelve officiëele berigten zijn ingekomen, in dato Colding den 15 Augustus ll., waarbij wordt gemeld: „ dat Zijne Majesteit de Koning van „ Denemarken, enz., enz., goedgevonden heeft, zich naar deszelfs Slot „ Colding, in Jutland, te begeven, benevens deszelfs Ministers, en de „ Leden van verscheiden Departementen; dat eene geduchte Vloot Engelsche Oorlogs- en Transport-schepen eene dreigende houding op de „ kusten van het Eiland Seeland, en voornamelijk omtrent de Hoofdstad, „ had genomen." Weshalve mits deze aan de Schippers, varende onder Deensche Vlag, wordt bevolen, zich niet op reis te begeven, naar eene destinatie, waarop zij zouden kunnen blootgesteld zijn door Engelsche kruisers te worden opgebragt.

Amsterdam, 21 Augustus 1807. ANT. DULL, JZ. *Koninklijke Deensche Consul.*

FRANKRYK.

PARYS *den* 20 *Augustus.*

De onregtmatige aanval der Engelschen op het onzijdig Denemarken heeft alhier zeer veel verontwaardiging, doch geene bezorgdheid verwekt. Zelfs bij den ongunstigsten uitslag, schijnt men niet beducht te zijn, dat deze daad eenigen anderen invloed op de Mogendheden van het Noorden hebben zal, dan hunnen afschuw te versterken tegen een Gouvernement, het welk in staat is op eene zoo verregaande wijze de regten der Volken met voeten te treden. Ons Dagblad de *Argus* drukt zich omtrent deze zaak op de navolgende wijze uit:

„ De Noordsche Nieuwspapieren van de jongste dagteekening bevestigen het geen reeds gezegd is, omtrent de tegen Denemarken begonnen Expeditie, en van alle zijden rijst eene eenparige kreet van verwensching op tegen deze euveldaad van staat. Indien het doel dezer eigenlijke onderneming inderdaad zoodanig is, als alle berigten zulks opgeven, zal zij niet minder noodlottig worden voor hen, die haar ondernomen hebben, dan voor hen, tegen welken zij gerigt is. Reeds sedert eenen geruimen tijd heeft het geschenen de bestemming van het Engelsch Ministerie te zijn, niets te doen het geen niet ten langen laatste de oorzaak eener zegepraal voor deszelfs Vijanden worden moet. Zij dachten 'er niet aan, om den Oorlog op het Vaste Land te ondersteunen, tot op het oogenblik toen hunne Bondgenooten gedwongen werden den Vrede te sluiten. Zij konden niet over zich verkrijgen, om een eenig Regiment tot derzelver bijstand optebieden, en thans zijn zij in staat om peenmaal dertig duizend man te vinden, ten einde eene Neutrale Mogendheid te overweldigen. Daarënboven is het even moeilijk, het voorwendsel van dezen onverwachten, met de regten der Natiën strijdigen, aanval te gissen, als het bezwaarlijk valt te bepalen, welk verstandig doel hij hebben kan. Ondersteld, dat het Engelsch Ministerie beducht geweest zij, Denemarken in het gemeen belang der Mogendheden van het Vaste Land te zien treden, staat het niet in zijne magt, zulks op den duur te beletten. Zelfs Koppenhagens inneming zou slechts een kortstondig voordeel zijn: het jaargetijde, dat het bij nenzeilen der Oost-Zee voor de Engelsche Scheepsmagt sluit, zou de Mogendheden van het Vaste Land de gemakkelijkste gelegenheid verschaffen, om het punt, het welk men als zoo gewigtig beschouwde, te hernemen, en op zulk eene wijze te bezetten, dat de Engelschen de gedachten zelf zouden moeten laten varen, om het op nieuw te naderen. De eenigste vrucht, welke zij dus uit deze onverschoonlijke aanranding plukken kunnen, is de algemeene haat, en de schande van den ondergang eener Neutrale Natie ve oorzaakt te hebben. Eenige staatkundigen hellen over, om te denken, dat de tegenwoordige Ministers hun bestuur door de eene of andere gerucht makende daad wilden kenmerken of besluiten. Indien zij naar roem haakten, zouden Holland, Napels, of het overig Italiën, hun Vijanden geleverd hebben, welken zij op eene eerlijker wijze bestrijden konden. In Denemarken kan zelfs de overwinning hun geene eer doen, en, na zich eenen naam verschaft te hebben, op gelijke wijze als *Erostratus*, zullen zij eindelijk nog wenschen, even niets beduidend geweest te zijn als hunne voorgangers, wier werkeloosheid zij zoo bitterlijk gehekeld hebben."

De eerste troepen, die Pruisen verlaten hebben, zijn reeds in Frankryk terug. Ettelijke Compagniën Jagers en de Gendarmerie der Keizerlijke Garde zijn in deze Hoofdstad aangekomen. Daarëntegen heeft Z. M. de Keizer gelast, dat het kampement te Pontivy opgebroken worde, en een gedeelte der aldaar verzamelde troepen naar het Departement de la Gironde marcheere, welks verdediging tot nu toe grootendeels toebetrouwd was aan de Nationale Gardes der naburige Departementen, die alzoo thans naar hunnent zullen kunnen terugkeeren.

Men heeft alhier de tijding ontvangen van het bij procuratie voltrokken Huwelijk Harer Kon. Hoogh. de Prinses van Wurtemberg. Hoogstdezelve wordt op aanstaanden Zaturdag te Parys verwacht; zullende zij den vorigen nacht te Meaux doorbrengen. Daags na de aankomst der Prinses, op Zondag den 23 dezer, zal Hoogstderzelver Echtverëeniging met Z. M. den Koning van Westphalen alhier bekrachtigd worden.

Gister heeft de Senaat, onder voorzitting van den Prins Aarts-Kanselier, eene Zitting gehouden, bij welke de Prins van Neufchâtel voor de eerste maal in zijne hoedanigheid van Vice-Connetable is tegenwoordig geweest.

TURKYEN.

VAN DE GRENZEN *den* 31 *Julij.*

Volgens de berigten van den kant der Serviërs, zouden hunne voortgangen aan de westzijde van Serviën niet minder snel en gunstig voor hun zijn, dan op de andere punten. Zie hier een daaromtrent publiek gemaakt berigt:

„ Brieven van Sarajewo verzekeren, dat, sedert het moorddadig gevecht van den 14 Julij, de Turken met eene soort van ijdele vrees bevangen zijn, zonder dat zij meer eenigen aanval durven te doen. *Hassan-Pacha* en de Fransche Officieren wilden 's anderen daags eene poging doen, en, onder bescherming des geschuts van Zwornik, de Drina overtrekken; doch de grootste ontevredenheid openbaarde zich onder de Ottomannische, nabij de laatstgemelde plaats gekampeerde, troepen; en, in hare woede, dreigen zij een Kapitein en verscheidene andere Officieren om. Toen begaven zich de Fransche Officieren naar Zwornik. Den 16 des morgens verliet het grootst gedeelte der manschap van *Hassan-Pacha* het kamp, en keerde naar huis terug. De vertoonen van dien Pacha, mislukten die van verscheidene andere Officieren, konden deze desertie niet beletten. De Turken, in hunne woningen terugkeerende, oefenden allerleije soorten van geweldadigheden tegen de Christen ingezetenen uit. De tegenwoordige magt der Turken, langs de Drina en de Buzawa, nederwaarts tot Camitza, beloopt slechts 16 à 18,000 man, meestal Arnauten, onder de bevelen van *Mutisch-Aga*. Die der Serviërs, daarëntegen, aan gene zijde der gemelde rivieren, beloopt 40,000 man."

PRUISSEN.

KONINGSBERGEN *den* 5 *Augustus.*

Tot in het laatst der vorige maand waren nog slechts zoo weinige Pruisische troepen in onzen omtrek aangekomen, dat hun getal ongenoegzaam was ter bezetting der kusten. De Fransche troepen bleven de posten langs dezelven inhouden, het geen des te noodzakelijker is, daar kleine Engelsche Oorlogs-vaartuigen aanhoudend in onze wateren kruisen. Eerstdaags verwacht men meerder troepen uit Silesië. Aan den mond van het Kurisch-Haff, is men ijverig bezig batterijën optewerpen, ten einde dezen Zeeboezem voor de Engelschen te sluiten. Op bevel des Konings is eene menigte Boeren uit den omtrek, tot het bespoedigen van dezen arbeid, in requisitie gesteld. Hetzelfde heeft aan de uitwatering van het Frisch-Haff te Pillau, plaats, en bijaldien men slaagt, om ook dezen ingang te sluiten, zal onze Stad ten minsten van de nabijheid der Engelschen verlost worden. Uit Dantzig verneemt men, dat ook aldaar gearbeid wordt, om het Fort Weixelmunde in eenen goeden staat van verdediging te brengen.

ZWITSERLAND.

ZURICH *den* 9 *Augustus.*

Z. Exc. de Land-Amman heeft, bij eenen circulairen brief van den 2 dezer, aan de Cantons-Regeringen kennis gegeven van het door hem genomen besluit, om gebruik te maken van de eerste oogenblikken der terugkomst van Zijne Majesteit den Keizer *Napoleon*, in de Hoofdstad van deszelfs Rijk, om hem, door eene buitengewone Deputatie, de gelukwenschingen des Helvetisc-

Bondgenootschaps uittedrukken; dat tot dat einde, Z. Exc. te gelijker tijd gemeend heeft aan den Heer *de Maillardoz*, buitengewoon Gezant der Confederatie, nieuwe Geloofsbrieven te moeten toezenden, om hem het karakter van gevolmagtigd Minister te doen bekleeden.

De kleine Raad des Cantons van Vaud heeft een bevel uitgevaardigd, waarbij alle de goederen, aan de Orde van Maltha toebehoorende, (welke zich in dat Canton bevinden,) onder sequestratie gesteld worden.

BERN *den* 12 *Augustus.*

De Avoyer *van Watteville*, hoewel nog niet volkomen van eene ziekte hersteld, is den 9 van hier vertrokken, tot vervulling zijner zending bij Z. K. K. M., hem door Z. Exc. den Land-Amman opgedragen.

Het Proces over het zoo veel geruchts gemaakt hebbende, als afschuwelijk dweepzuchtig bedrijf, eenige maanden geleden, te Rapperswyl, door eene waanzinnige menigte gepleegd, in het ombrengen van den grijzen Oud-Prefekt *Marti*, is thans ten einde geloopen, en de, tegen de hoofden van dat misdrijf gewezene, vonnissen dragen het kenteeken van de edelmoedige denkbeelden van den geest der eeuw. Hoe wreed de uitslag van den waanzin dier ongelukkigen zijn moge, schijnt het nogtans, dat de regters niet gemeend hebben, daarin een bepaald voornemen van doodslag of vadermoord te hebben moeten erkennen. Daarënboven schijnt de regter zich verlegen te hebben gevonden, hoe al verder, uit de menigte der razenden, die allen hetzelfde deel in deze daad van bijgeloof en wreedheid genomen hebben, de meest schuldigen van de minderen te onderkennen. Hoe het ook zij, zie hier de uitslag der Vonnissen. *Anna Baumgartner*, 18 jaren oud, Kleindochter van den vermoorden Oud-Prefekt *Marti*, is tot eene twaalfjarige opsluiting in het Verbeterhuis veröordeeld. *Jacob Baumgartner*, 44 jaren oud, Schoonzoon des vermoorden, is van zijn Ambt in het Distrikts-Geregt afgezet, en voor zijne overige levensdagen tot de boeijen verwezen. Slechts één stem ontbrak 'er aan, of hij ware ter dood veröordeeld geworden. *Barbara Marti*, 54 jaren oud, bij welke de eerste verzamelingen dier Sektarissen plaats hadden, zal 20 jaren lang op eene, door het Gouvernement aan te duidene, plaats in verzekerde bewaring worden gehouden. *Jan Ulrich Kerber*, 70 jaren oud, zal eerst op het openbaar plein te Arberg worden ten toon gesteld, met het opschrift: *Ketter en Bedrieger;* vervolgens, voor het overige zijner levensdagen, op eene plaats opgesloten, waarvan de keuze nog aan de zorg des Gouvernements is overgelaten.

Dit algemeen vonnis zal tegen de schuldigen worden uitgesproken, op de groote plaats van het Kasteel van Arberg, hoofdplaats der Regtbank ter eerster instantie. De Heer *Muttach*, lid van den Kleinen Raad, vergezeld van een voldoenend militair eskorte, zal gelast zijn, om op de volvoering van dit vonnis toetezien, en 'er de beweegredenen, benevens den indruk, van te ondersteunen, door eene op de omstandigheden gepaste aanspraak.

Van daar zullen de veröordeelden naar de Kerk gebragt, en beneden den Predikstoel geplaatst worden; blootshoofds, zal hun de Leeraar van de plaats eene nieuwe vermaning doen; hun daar in aantoonende, welken afgrond van wanörde en wreedheden verkeerde begrippen na zich sleepen, en het vertrouwen, aan de bedriegers toegekend, die de eerwaardige gronden van den vastgestelden Godsdienst, en de wijze instellingen, door dien Goddelijken Eeredienst geheiligd, trachten te ondermijnen.

Alle de in dit Proces betrokken personen zullen in de Kerk, op banken, achter de gevonnisden, moeten plaats nemen.

ZEE- RIVIER- SCHEEPS- EN WEDER-BERIGTEN.

Te Demerary, en ook te Berbice, is een Schip van Clyde aangekomen.

Een Fransch Eskader, bestaande uit 3 Linie-Schepen, 2 Fregatten en 2 Brikken, heeft in de Wateren van Sicilië, twee Engelsche Fregatten genomen.

Het Portugeesche Schip *Rio Douro*, Kapitein *Manoel Francisco dos Reis*, van Amsterdam naar Port-à-Port, en te Falmouth opgebragt, is, na eenige dagen ophouders, zonder procedures, weder ontslagen, en heeft reeds den 18 Julij deszelfs reis vervolgd. Ook is het te Plymouth opgebragt Portugeesch Schip *S. Loretto*, Kapitein *M. G. Maya*, van Port-à-Port naar Amsterdam, mede ontslagen.

Te Plymouth zijn binnengezonden de Schepen *Boreas*, Kapitein *Domatus*, en *Haabet*, Kapitein *Hebson*, beiden van Port-à-Port; *Speculant*, Kapitein *Lauson*, van Lissabon; *Sophia Magdalena*, Kapitein *Munt*, en *Eolus*, Kapitein *Asmussen*, beiden van Tonningen naar St. Thomas; en *Europa*, Kapitein *Christiaans*, van Tonningen.

Den 13 Augustus is van Vlissingen uitgezeild een Papenburger Driemast Galjoot, gevoerd bij Kapitein *R. Fredericks*, op Avontuur, met Ballast.

Dagelijksche hoogte van het water in den Neder-Rhyn, aan het Peil te Arnhem, en in de Waal, aan het Peil te Nymegen.

	te Arnhem.				te Nymegen.			
1807.					1807.			
16 Aug.	3	voeten	7	duimen.	16 Aug.	6	voeten	11 duimen.
17 ——	3	——	6	——	17 ——	6	——	10 ——
18 ——	3	——	6	——	18 ——	6	——	10 ——
19 ——	3	——	6	——	19 ——	6	——	10 ——
20 ——	3	——	6	——	20 ——	6	——	10 ——
21 ——	3	——	6	——	21 ——	6	——	9 ——
22 ——	3	——	5	——	22 ——	6	——	9 ——

Den 7 Augustus, 'savonds ten 9 uren, ontstond, te Bourdeaux, een hevige Orkaan, vergezeld met zwaren Regen, Blikfem en Donder. De schade hier door toegebragt is onberekenbaar. Het Onweder heeft 2 uren lang in deszelfs geheele kracht gewoed. Sedert vele jaren had men aldaar zoo iets verschrikkelijks niet gezien. Daken en vensters hebben veel geleden; 'er is bijna geen huis, welk door dien geweldigen Regen niet ondergeloopen is. Een groote Stal, nabij de Fontein der Minder-Broederen, is ingestort, en heeft een groot gedeelte van twee nabij gelegen Huizen, in deszelfs val, medegesleept; hebbende derzelver puin een onderaardsch Kanaal gedempt, langs welk de wateren, die dit gedeelte van de Stad doorsnijden, hunnen loop hadden. Een Paard, welk in den Stal was, heeft zich met vlugten gered; een aldaar staand rijtuig is verpleet; doch gelukkiglijk is niemand bij het geval omgekomen. Zes zware Boomen van den publieken tuin zijn deels ontworteld, deels door midden gebroken, en een zeer groot aantal takken afgeslagen.

Ook in de Haven heeft die zelfde Orkaan verwoestingen aangerigt. Het Deensche Schip *Enigheden*, Kapitein *Kramp*, van 300 tonnen, gekomen van Koppenhagen, aan het Adres van den Deenschen Consul, Heer *von Hemert*, heeft zijne drie masten verloren, is omgeslagen, afgedreven, tegen verscheiden andere Schepen aangestoten, aan welken het schade heeft toegebragt, en eindelijk wederom overëind gemaakt. Men heeft hetzelve, half vol met water, op den wal gehaald. Al het Scheepsvolk, behalve de Kapitein, heeft zich in een der Schepen gered.

Het Amerikaansche Schip *the Hope* is naar Bacalan gedreven, en aldaar gestrand.

Nog heeft de Orkaan doen zinken een der Pruisische Schepen, welke ter Reede van Bourdeaux, bij gelegenheid der Oorlogsverklaring, zijn genomen; de twee Wachters, die aan boord waren, hebben zich gered.

Aan den mond der rivier heeft de wind vrij wat minder gewoed; maar op den regter oever der Garonne zijn verscheidene Gemeenten overstroomd; zijnde de vrees zoo sterk onder derzelver Inwoners geweest, dat geheele huisgezinnen zich, in weerwil van den geweldigen storm, in de opene lucht begaven, denkende aldaar veiliger dan onder hunne daken te zijn. In de Gemeenten van Guinsec, Ambares, en in het Montferrandsche, heeft bijzonder de Hagel vele schaders veröorzaakt; dezelve was van eene buitengewone grootte, en de Wijngaarden hebben zeer veel geleden.

Te Livorno is de hitte zoo sterk, dat het IJs in de Ijs-Kelders begint te smelten.

Den 2 Augustus is de Blikfem, te Genua, op zeven verschillende plaatsen gevallen, doch zonder merkelijke schade te hebben veroörzaakt.

Even als voor vele andere Fransche Departementen, is ook voor dat der Oise, den 31 Julij, een dag van verwoesting geweest. In het enkel Arrondisement van Clermont heeft de Hagel 35 Gemeenten vernield. In dat van Beauvais zijn verscheidene Huizen van derzelver daken ontbloot, eenige Molens ingestort, vele Eikenboomen ontworteld, en geheele inzamelingen op het Veld verzweenen. De Blikfem is op verschillende Dorpen ingeslagen, waardoor te Sacy-le-Grand 9 Huizen, te Chamlier 4 Huizen, en nabij Beauvais een Huis, zijn verbrand.

Den 10 Augustus is de gemelde Stad Beauvais door zulk een zwaren Regen overvallen, dat de kleine rivier van Thérain buiten hare oevers geraakte, en de voorsteden geheel overstroomde.

De geweldige Orkaan van den 31 Julij heeft zich ook te Amiens doen gevoelen. Eenige uit stof te zaam gestelde Aard-Hozen verduisterden den gezigtkring. Vele Huizen werden van derzelver daken ontbloot, zware Lijpe boomen ontworteld, en Rijtuigen omgeslagen. De wind verstroodde een groot gedeelte des te velde staanden Oogsts, en vele Landlieden hebben hier door onnoemelijke schadens geleden.

Den 9 Augustus, 's morgens ten 6 uren, brak over dezelfde Stad een allerverschrikkelijkst Onweder los, welk Onweder tot half een uur bleef voortduren. De Regen, die van de daken storte, maakte geheele stroomen uit. De meeste straten waren meer dan anderhalf voet onder water. Zelfs de Rivieren traden buiten hunne oevers, en vormden, zich te dienigende met eenige Meeren, eene aanmerkelijke overstrooming.

In den nacht tusschen den 7 en den 8 Augustus, te midden van een geweldig Onweder, is de Blikfem, met een vreeselijk gedruis, op het Kruis-Magazijn te Namen geslagen; doch heeft gelukkiglijk slechts het dak beschadigd.

Den 13 Augustus, 's avonds, had te Parys een ijselijk Onweder plaats, welk 's nachts op nieuw begon, zoodanig, dat een gedeelte van het Vuurwerk, op de brug der Concorde, ten behoeve van het op den 15 afteteken vuurwerk opgerigt, instortte.

PUBLIEKE FONDSEN.

Den 20sten Augustus waren, op de Beurs van Parys, de prijzen der publieke Fondsen als volgt. 5 pCts. Geconst. jouisf. van 22 Maart 1807, 88 fr. 35 c. *Idem*, jouisf. van 22 Sept. 1807, 85 fr. 30 c. Actiën van de Bank, jouisf. van 1 Julij, 1295 fr. 0 c.

WETENSCHAPPEN, LETTEREN EN KUNSTEN.

Over het begraven der Dooden bij de Ouden.

Geen gebruik is 'er op de wereld zoo oud en algemeen, als dat, van zijne dooden, op eene plegtige wijze, te bestellen. De Lijkdienst is bijna zoo oud, als het menschdom zelf, en wordt, zoo wel van de ruwste, als van de beschaafste Volkeren, met alle zorgvuldigheid volbragt. Doch men begrijpt ligtelijk, dat de manier, om aan de dooden de zoogenaamde laatste eere te bewijzen, noch ten allen tijde, noch bij alle Volkeren, op eene en dezelfde wijze plaats had. Deze manier toch hing grootendeels van den geest der eeuw, en de grondbeginsels der daarin levende menschen, af. 'Er waren Volkeren, welke het water voor de hoofdstof van alle ligchamelijke wezens hielden, en, uit die oorzaak, hunne dooden in het water wierpen. Dit gebruik volgden, bij voorbeeld, de Ethiopiërs, Lothophagen en anderen. Ja, somtijds sprongen oude en levensmoede menschen in het water, gelijk wij dit van 's Koorings *Gothrich's* bloedverwanten (man en vrouw,) lezen. Met moeite beklommen beide echtgenooten, onder den bijstand hunner kinderen, de rots Gillingshammer; onderhielden, op hare spits, nog eens hunne kinderen; en storten zich toen neder, met eene stoïsche koelbloedigheid en vromen moed, in de bruischende Zee.

Anderen, daarëntegen, geloofden, dat de lucht de hoofdstof van alle eindige dingen was, en derhalve ook van den mensch, waarom zij dan ook hunne dooden aan die hoofdstof overgaven. Vele Volkeren waren van dit begrip, bij voorbeeld, de Gauren of Farsen, op de kust van Koromandel. Zij hadden hier toe bestemde torens, die boven open waren, waarin zij hunne dooden plaatsten; doch somtijds zetteden zij die regtop, tegen den wand, gebonden aan een' staak, die het ganssche ligchaam in eene staande houding hield. Bijna op dezelfde wijze was die bij de bewoners van Peru gebruikelijk; met dit onderscheid nogtans, dat zij hunne dooden in hunne huizen hielden; bijzonder stelden voorname lieden eene groote eer daarin, van hunne afgestorvene vrienden

bij zich te hebben. Een gedeelte hunner woning werd tot het verblijf der dooden afgezonderd, en men toonde dezelven aan zijne gasten, nadat men hoog met dezelfde voldoening, waarmede dikwijls een Rijksgraaf eenen vreemdeling, daartoe al of niet begeerig, in zijn Kabinet voerde, om de geschilderde beeldenisſen zijner Grafelijke Voorouders te beschouwen. Ja de Peruanen lieten even zoo min, als deze, de schoone gelegenheid voorbijgaan, om, bij hunne afgestorvene Voorvaderen steenoe, eene heerlijke lofrede te houden, zonder zich zelven daarbij te vergeten. Minderen omslag maakten de inwoners van Colchis en de Tibarenen met hunne dooden. De eerſten naaiden hunne lijken in huiden van dieren, en hingen dezelven dan zoo aan de boomen; doch de laatſten maakten, voor het ophangen hunner lijken, eene ſoort van galgen. Ondertusſchen, niet allen werd dezelfde eer aangedaan; alleen perſonen van hoogen rang, en die anders beroemd of bemind waren. Ook de Phrygiërs en Egyptenaren gaven hunne dooden aan de verrotting der lucht over. De eerſten ſloten hunne lijken in zerken, en plaatſten dezelven op ſteenen zuilen, ter hoogte van 10 of 12 ellen; doch de laatſten volgden het voorbeeld der Peruanen, alleen met dat onderſcheid, dat zij hunne lijken beter balſemden, en dezen hen niet zoo veel hinderden. Voor 't overige ontſtond deze gewoonte der Egyptenaars niet alleen uit gehechtheid aan hunne bloedverwanten; alhoewel het niet te ontkennen zij, dat men daar, voor zijne verſtorvene vrienden, bij groote gastmalen, ook de tafel dekte, zoo is het nogtans zeker, dat zij dit meer deden, om de levenden, door het gezigt en de tegenwoordigheid der dooden, midden in de bedwelming hunner vreugde, aan hunne ſterfelijkheid te herinneren, en hen van alle overdrevenheid in dezelve terug te houden. Ook was men weleens gewoon, hen, in geval van nood, als het dierbaarſte dat men had, en van grootere waarde dan het kostbaarſte kleinood, te verpanden.

Bij verſcheidene Volkeren was het ook gebruikelijk, de afgeſtorvene bloedverwanten, aan honden, vogels, of het wild gedierte, ten prooi te geven. Rijke lieden, onder de Baktrianen, hielden daartoe hunne eigene honden, en oude, onvermogende, of geheel uitgeteerde lieden, werden, nog levende, den honden voorgeworpen. Somtijds aten zelve hunne lijken op. Zulke barbaren waren de Scijten, de Sidoniërs, en die aan de Caspiſche zee woonden. Beide laatstgenoemde Volkeren lieten evenwel het hoofd over; want dit wierd, na dat alle haren (hairen) daar uit geplukt waren, verguld en dan heilig bewaard. De Padeërs en Maſſagéten konden dikwijls hunnen last niet eens zoo lang matigen, tot de kranke ſterf; maar zij ſloegen hem niet zelden zelve dood, ten einde hem de ziekte niet te zeer vermageren, en zijn vleesch minder ſmakelijk wezen zou. Om even die zelfde reden, zond men dikwijls oude lieden, voor zij ziek wierden, naar de andere wereld. Voornamelijk was het 70ſte jaar voor hun zeer noodlottig. Die het beleefde, kon daarop rekenen, dat hij het niet overleven zou.

De meeste Volkeren waren nogtans gewoon, hunne dooden te verbranden of te begraven. Betreffende de oude Duitſchers, zoo is het nog niet uitgemaakt, of zij meer hunne lijken begroeven, of verbrandden. Van beide ſoorten van Lijkdiensten hebben wij vele voorbeelden. Men vindt namelijk, bij het onderzoek van oude Grafheuvels, niet alleen *Urnen*, (Lijkbusſen,) met aſſche en verbrande knokels gevuld, maar ook geheele geraamten. Evenwel zijn de laatſten veel zeldzamer, dan de eerſten, welke ongetwijfeld reeds een vrij zeker bewijs opleveren, dat onze voorvaderen (ten minſte bij hunne eerſte verſchijning in de geſchiedenis,) meer gewoon waren, hunne lijken te verbranden, dan te begraven. Brengt men nu nog daarbij, dat ons de geſchiedſchrijvers van dien tijd veel minder van het begraven, dan van het verbranden der dooden verhalen, dan wordt dit vermoeden bijna zeker. Wij gelooven dus, de waarheid niet te kort te doen, wanneer wij beweren, dat de oude Duitſchers en Batavieren hunne dooden verbrandden, en alleen in ſommige gevallen van die gewoonte afgingen; alhoewel, in vroegere tijden, was het bij hen meer aangenomen, de lijken te verbrandden, dan te begraven. Men ging van dit gebruik af, wanneer kinderen, zonder tanden, of vóór den veertigſten dag van hun leven, ſtierven, of perſonen van den bliksem getroffen waren. Den was men gewoon, dezelven te begraven, vooral de laatsten, en wel op dezelfde plaats, waar de bliksemſtraal hen getroffen had; deze plaats mogt dan een tempel, of eene openbare begraafplaats wezen. Ja, wilt men in het dankbeeld verbeelden, dat alleen een booswicht van den bliksem kon getroffen worden, zoo liet men ſomtijds het lijk van zulken ongelukkigen geheel onbegraven liggen, en omtuinde de plaats, waar het lag, op dat de voorbijgaande aan den rampzaligen een voorbeeld nemen mogt, zonder het te digt te naderen.

Daar het verbranden der lijken, bij de Germanen en Batavieren, tot aan de invoering des Christendoms, in hunne landen, veel meer gebruikelijk was, dan het begraven derzelven, zoo vordert de orde, dat wij dan ook met de beſchrijving dezer plegtigheid een' aanvang nemen.

Natuurlijk is de vraag: hoedanig waren de plegtigheden bij dezen Lijkdienst? Verbrandde men de lijken, zonder eenigen toeſtel, of had 'er, bij de verwijdering der dooden, nog eenige ſtatelijkheid plaats? Voorzeker. Wie zou dit ook anders vermoeden, daar deze volkeren zoo zeer verkleefd aan hunne bloedverwanten waren? De banden des bloeds waren bij hen zoo heilig, als die des vaderlands en der vriendſchap. Zij lieten hun leven voor hunne magen en vrienden, en eerden hen, in eene vrome nagedachtenis, wanneer de dood den band van vriendſchap en liefde, die hen voorheen zoo naauw verbond, onmeêdoogend verſcheurde. De mannen deden dit zekerlijk alleen, door eene dankbare herinnering, gedurende hun ganſche leven; de vrouwen daarentegen beklaagden haar verlies, met heete tranen. Daar nu, onder alle Volkeren, de Lijkdienst der dooden, als het grootſte bewijs van de liefde en achting der levenden voor de afgeſtorvenen, aangezien werd, en nog tegenwoordig van menſchen, die eenig vooroordeel hebben, daar voor gehouden wordt, zoo hielden het ook de Germanen en Batavieren, even als alle andere Volkeren, voor pligtmatig, hunne dooden de zoogenaamde laatſte eere aantedoen, en waren daarbij, gelijk wij ſtraks nader zien zullen, dikwijls verkwistender, dan hunne rijkere nakomelingen.

De eerſte dienst, dien men aan het lijk verrigtede, was, hetzelve rein te wasſchen. Ja, ſomtijds werden de lijken met zout overdekt. Doch dit gebruik ſchijnt niet algemeen geweest te zijn. Dit had vermoedelijk dan alleen maar plaats, wanneer men, om redenen, gaarne het lijk, nog eenigen tijd, bij zich houden, en dus voor bederf bewaren wilde. Zoo maakten het, bij voorbeeld, de omſtandigheden des Oorlogs noodzakelijk, om den dood van den Deenſchen Koning *Frotho* III., drie jaren lang, geheim te houden. Men zoutte daarom zijn lijk in, voerde hem van de eene plaats naar de andere, en behandelde hem, bij elke gelegenheid, als of hij nog leefde, dat anders, zonder deze voorzorg, ondoenlijk zou geweest zijn.

Wanneer nu het lijk behoorlijk gereinigd was, zoo wierd het geheel aangekleed, even als of het nog leefde; men trok het lijk geene nieuwe klederen aan, maar altijd het beste, dat, op Feesttijden, door den overledenen voorheen, in zijn leven, pleeg gedragen te worden. Dan eerſt zocht men eene geſchikte plaats uit, voor het oprigten eener Houtmijt, en het maken van een' Grafheuvel. De bequaamſte plaats was zulk eene, die in de nabijheid van een' openbaren weg gelegen was. Hier door toch bedoelde men, eerst den voorbijganger, bij de beſchouwing der Grafkade, aan zijne ſterfelijkheid te herinneren, en tevens voor de ziel des afgeſtorvenen een vroom gebed te laten doen. Had men nu eene geſchikte brandplaats gevonden, dan werd de Houtmijt vervaardigd, na dat men vooraf aan de weſtzijde des op te werpen Heuvels, waarin de asch van den overledene bijgezet moest worden, een vierkant Graf gemaakt had, dat 8 of 10 voeten lang, en ſomtijds ook bijna even zoo breed, maar nooit onder 1 en nimmer boven de 2 voeten diep was, met kleine ſteenen gemeſeld werd, en voor de Houtmijt ten grondſlag diende. Het hout, dat men daartoe gebruikte, was niet bij alle lieden van eene en dezelfde ſoort. Had de overledene vermogen nagelaten, of was hij een man van aanzien en hoogen ſtaat geweest, dan maakte men de Houtmijt van wachholderhout; bij geringe en armoedige lieden bediende men zich van ligt verkrijgbaar hout, offchoon men aan het beuken- en eikenhout de voorkeur gaf. De bouwörde der Houtmijt was zeer eenvoudig. Men plaatſte namelijk het hout vierkant op elkander, zoo echter, dat de brandſtapel naar boven eenigzins ſpitſer toeliep, en vulde de ledige tuſſchenruimte met ſtroo en andere brandbare ſtoffen aan, op dat het aanſteken des te ligter geſchieden mogt, en het vuur ſpoediger branden zou. Somtijds beſtreek men, tot dat zelfde oogmerk, de Houtmijt met pek en ſmeer. Eindelijk zocht men de gaſſche plaats, waar het lijk verbrand zou worden, veeläl door het plaatſen van groote ſteenen en verhakkingen van boomen, tegen de ontheiliging van wild gedierte of dreſten ſchapen, te beveiligen; ſomtijds ook werden 'er, om die zelfde reden, boomen rondom geplant. Op de plaats, zoo omtuind, werd een Altaar opgerigt, dat alleen uit ſteenen en zoden beſtond, en waarop het doodenoffer gebragt werd.

Was men met alle die voorbereidingen gereed, dan kwamen alle de bloedverwanten van den overledenen bij elkander, gelijk ook zijne vrienden en geburen, om het lijk, naar landsgebruik en zeden, tot den Brandſtapel te voeren. Dit geſchiedde nooit bij dag, maar altijd bij nacht, met brandende toortſen, die deze ganſche plegtigheid zoo veel ſtatelijker maakten. De doode lag, gedurende den optogt, in zijn ganſche gewaad, zonder kist of bedekſel, op eene lijkbaar, en werd, nadat hij rijk of arm, gering of aanzienlijk was, naar de plaats zijner beſtemming gereden, of gedragen. De eerſte, achter het lijk, was de Druïde, wien het Offerdier, en, wanneer de overledene zeer rijk of aanzienlijk was, ook zijn Rijpaard, geheel getooind en gezadeld, volgde; daarop voegden de rouwdragenden zich paar aan paar, en wel de eerſten paren mannen geheel in 't zwart gekleed (1) en te paard, met een uitgetrokken zwaard in de hand; dan volgden de vrouwen te voet, in een' witten ſluijer. Zoodra nu de trein bij den Brandſtapel gekomen was, wierd het lijk neergezet, en van alle de aanwezenden in een' kring geſloten. De Druïde opende dan den Lijkdienst, met het gewone Offer, en hield daarop eene redevoering voor de bloedverwanten en vrienden, waarna het lijk, met het gelaat naar den hemel gekeerd, op de Houtmijt gelegd werd. En nu liepen de naaſte bloedverwanten naar het Altaar, ontſtaken aan de vlammen eenige toortſen, en ijlden daar mede naar den Brandſtapel, om dien van alle zijden aantefteken. Ook wierp elk der omſtanders en vrienden iets in het vuur, dat, naar hij geloofde, den overledenen in *Walhalla* (den Hemel,) dienſtig kon wezen; bij voorbeeld, ringen, armbanden, haken, naalden, meſſen en dergelijken. Om deze zelfde reden was het ook gebruikelijk, bij den Lijkdienst van rijke of voorname perſonen, derzelver Jagthond en Rijpaard, getooind en gezadeld, mede te verbranden, ja zelfs zijne Slaven werden omgebragt, en aan hem tot gerijf, op zijne groote reize, medegegeven. Na het verbranden van het lijk, werden deze ongelukkigen, door den Druïde, kunſtmatig geſlagt, en of op het overgebleven hout verbrand, of op eene andere kleinere Houtmijt, die naast den grooten Brandſtapel tot dat einde vervaardigd was.

Bij de Heruliers en eenige andere Duitſche Volkſtammen, mogt de overgebleven vrouw den Lijkdienst van haren geliefden man niet overleven, wanneer zij zich niet aan de verachting der ganſche Natie bloot wilde ſtellen (2.) Zij moest, om aan het Landsgebruik te voldoen, bij den Lijkdienst van haren Echtgenoot, zich zelve ombrengen, en werd dan terſtond met hem verbrand. Terwijl de lijken verbrandden, las of zong de Druïde een Lofgedicht, dat het leven des verſtorvenen vermeldde, en zeer vele aandacht bij de omſtanders verwekte. Ondertusſchen vergaten zij niet, naar het vuur te zien, en daarop naauwkeurig acht te geven, of de vlam wel helder en regt op brandde, dan of dezelve van den wind werd noê gedrukt en zijwaarts gedreven, welke laatſte bijzonderheid juist voor geen gunſtig teeken gehouden werd. Ook was men wel gewoon, tot eere van den overledenen, bij zijne Houtmijt, tweegevechten, en naderhand tournooijen te houden; doch alleen had dit plaats, wanneer de overledene zeer vermogend was. Voorts verliet men niet eer den Brandſtapel, voor dezelve geheel was afgebrand; dan ging men in alle ſtilte naar huis, na dat men nog eerst, met ſchreijende oogen, een hartelijk vaarwel den dooden weemoedig had toegeroepen.

Op den volgenden morgen vroeg ging men weer naar den Brandſtapel, om het voornaamſte gedeelte van den Lijkdienst te volbrengen; dat is, men verzamelde de beenderen en de asch, welke van het verbrande lighaam overgebleven waren, vergulde de eerſten, en ſtortte die dan in eene Lijkbus, (*Urne*,) hoedanigen, bijzonder in het Holſteinſche, in menigte zijn opgegraven. Daar de asch een's verbranden dooden zwart van kleur, en houtasch daarentegen altijd wit is, zoo was het juist niet moeijelijk, het overſchot der lijken van de houtasch te onderſcheiden. Moeijelijker was het, daarentegen, wanneer met het lijk ook honden en paarden waren verbrand geworden, vooräl, wanneer de gloed van het vuur ook de knekels tot ſtof verteerd had. In dat geval had men geen ander middel, om beider asch te onderſcheiden, dan zich naar de ligging der lijken, eer zij verbrand werden, te rigten, en daar uit, bij gisſing, op te maken, welke, onder al het ſtof, de asch des geliefden dooden wezen mogt. Daar evenwel die ligging, door het inſtorten van de verbrande houtmijt, moeijelijk te bepalen was, zoo wierd welligt de asch van menig paard, in plaats van de asch zijn's ruiters, onder vrome wenſchen, en eene hartelijke liefde, in de Grafkade bijgezet. Om deze aanſtootelijke verwisſeling te vermijden, droomt men van een hemd uit *asbest*, waarin de Germanen hunne dooden verbrand zouden hebben, en dat geene vlam verteeren kon. Dat

(1) *Men ſpreekt hier niet van Germanen en Batavieren, toen zij nog half naakt gingen; want toen verſcheen elk in zijn dieren huid.*

(2) *Dit is nog gebruikelijk bij ſommige inwoners, aan den Ganges.*

laatſte is waar; lijnwaad en papier, daar van vervaardigd, (*gelijk wij in de Kon. Courant No. 25. breedvoerig beſchreven hebben*,) weêrſtaan allezins het vuur, en de oude Romeinen gebruikten waarſchijnlijk den *Amianth*, (zoogenaamd Steen- of Bergvlas,) om daarin hunne dooden te verbranden, en derzelver asch te vergaderen. Ondertusſchen vindt men nergens eenig ſpoor, dat de Germanen en Batavieren gewoon waren, hunne dooden in hemden van deze ſtof te kleeden. Ja, men kan met genoegzame zekerheid aannemen, dat onze voorvaderen en de Noordſche volken het Steenvlas in 't geheel niet kenden, om nu niet te ſpreken van de kennis, die zij moesten gehad hebben, om lijnwaad daar uit te bereiden.

In de vroegſte tijden waren de Lijkbusſen (*Urnen*,) alleen van kleiaarde, die roodachtig van kleur en zeer broos waren; evenwel zijn 'er ook eenigen opgegraven, die niet alleen harder van ſtof zijn, maar ook zulk een glansrijk aanzien hebben, als of zij met vernis of lazuur gedekt zijn, gelijk dit bijzonder bij de zwarte Lijkbusſen plaats heeft. Naderhand werden zij ook van glas, koper en ander metaal, maar nooit van zilver, vervaardigd. Vooral in Duitschland's noordelijke ſtreken gebruikte men zulke duurzamer *Urnen*. Ook toont men nog tegenwoordig, in de Koninklijke Kunstkamer te Koppenhagen, eene kristallijne Lijkbus, die met gouden randen omgeven, op een Kerkhof, in Noorwegen, toevallig gevonden is.

In zulke Lijkbusſen werd niet alleen de asch des overledenen geſtort, maar ook alles werd daarin geworpen, waar op de doode, bij zijn leven, een igen prijs geſteld had, zoo het maar niet grooter was, dan dat het de Bus bevatten kon. Om evenwel den afgeſtorvenen, in *Walhalla*, niet verlegen te laten, en hem niet, door het gemis van grootere ſtukken, waaraan hij hier verkleefd was, in de andere wereld, te ontrijven, zoo wierden dezelve naast, of onder de Lijkbus, mede begraven; gelijk men ook niet ligtelijk verzuimde, om hem eenige ſpijze en drank, op zijne reize, mede te geven.

Het bijzetten der Lijkbus zelve geſchiedde op de volgende wijze. Men legde een' grond van ſteen, op de plaats, waar de Grafkade moest opgerigt worden, plaatſte de Lijkbus daarop, en omzettede alles met groote ſteenen; doch zoo, dat de *Urne*, binnen in de ruimte, geheel vrij en op zich zelve, ongedrukt ſtond. De tuſſchenruimte werd met kleine keijen, zoo als zij in de hei gevonden worden, zorgvuldig aangevuld, en dat alles werd boven door een' breeden vlakken ſteen overdekt. Dit kleine ſteenen gewelf werd, beneven de plaats, waar het lijk verbrand was, met aarde opgehoogd; zoo dat daar door een heuvel ontſtond, waarop, indien hij de asch een's rijken en aanzienlijken mans bewaarde, een ſteenen Altaar geplaatst werd, ten dienſte eener jaarlijkſche plegtigheid, ter vereering van den zaligen geest, bij de Edelen, in *Walhalla*.

Doch, hoezeer ook het begraven der dooden, bij Germanen en Batavieren, niet zoo algemeen gebruikelijk ware, als het verbranden derzelven, zoo kunnen wij echter dit onderwerp niet verlaten, zonder ook nog iets over het eigenlijk begraven gezegd te hebben. Om evenwel niet te herhalen, wat reeds vooraf is aangevoerd, zoo moeten wij hier aanmerken: dat bij het begraven der lijken, over het geheel genomen, alles in acht genomen werd, wat bij de verbranding plaats had, en op het verbranden zelve geene betrekking had. Men behandelde de lijken even zoo, als of zij aan het vuur zouden overgegeven worden, geleidde hen even zoo ſtatelijk, des nachts, naar de Grafplaats, en zettede hen ongeveer op die zelfde wijze bij, als de Lijkbus; alleen met dit onderſcheid, dat de *Urne* op de vlakte der aarde gezet, en dan met aarde bedekt werd, terwijl daarentegen voor een lijk, dat niet verbrand werd, een Graf gemaakt werd, waarin men den dooden nederleide. Nu en dan echter gebeurde het wel, dat men van die gewoonte afweek, en den dooden, zoo bij, in zijn leven, eene luisterrijke rol geſpeeld had, in eene zittende houding begroef. Deze eere onder anderen werd niet alleen den Deenſchen Koning *Rolf Kragen*, maar ook den Keizer *Karel den Grooten* aangedaan. Want, toen Keizer *Otto III.* zijn Graf liet openen, vond men het gebalſemd lijchaam, in purper gekleed, met het zwaard op zijde, eene Kroon op het hoofd, en zittende op eenen armſtoel, met het Evangelie in de hand; was deze magtige Vorst, in zijn leven, ontzaggelijk geweest, niet minder was hij, in zijn dood, ſtatelijk en achtbaar. Bij de Gothen en Wandalen, die zich nooit met het kleine vergenoegden, maar alles uitbreidden, en, even als hunne bouwörde, grooter maakten, werden de dooden, in derzelver vorige bedrijven, natuurlijk voorgeſteld; zoo werd Koning *Don*, in Denemarken, zittende te paard, in zijnen Grafkelder geplaatst.

Voor 't overige was men gewoon, aan de dooden, dat alles in het Graf mede te geven, wat men anders, bij hunne verbranding, in het vuur wierp, of in, of naast de Lijkbus plaatſte. Daartoe behoorden voornamelijk, bij Kunſtenaars, hunne Werktuigen; bij Prieſters werd het Offermes, de Offerbijl en ook wel de Schaal, bij de Offerande in gebruik, nêergelegd. Van hier dan ook, dat, bij het ontdekken der gedaanten van oude Germanen, men ook altijd allerlei wapentuig, maſſen, ringen en gereedſchap vindt. Ook wierd de Grafplaats niet alleen met een heuvel overdekt, maar men rigtede ook, in dat geval, een Altaar daarop.

Doch, hoedanig ook de wijze verſchillen mogt, van de dooden te verwijderen, toch altoos kwamen de bloedverwanten en vrienden dagelijks bij de ruſtplaats der dooden, om daar plegtig te eten. Deze maaltijden noemde men *Duds-ifas*, (het Doodmaal,) en duurden tweemaal 14 nachten, als zijnde den ganſchen tijd beſtemd, om de dooden te bewenen. Daar men, in vervolg van tijd, zeer veel aanſtootelijks daarin vond, zoo werden die maaltijden afgeſchaft, en het eten, bij begrafenisſen, daar voor ingevoerd; eene gewoonte, die nog op vele Dorpen plaats heeft, en, uit hoofde van derzelver ongeſchiktheid, wel verdiende verboden te worden.

Van een' uiterſten wil wisten de Germanen en Batavieren niets. Men erfde alleen uit kracht van bloedverwantſchap, (*ab intestato.*) zoodanig, dat altijd de oudſte Zoon alle onroerende goederen alleen bekwam; al het overige werd gedeeld; waren 'er geene kinderen, dan erfden de naaſte bloedverwanten, en wel op dezelfde genoemde wijze. De Dochters kregen geen erfgoed. Dezen kwamen onder het gezag van haren oudſten Broeder, die nu de Huisvader werd, voor het onderhoud van het Gezin zorgen, en ook zijne Zusters onderhouden moest en altijdwelijken. Zijne Broeders daarentegen konden, naar welgevallen of te eene eigene Huishouding oprigten, of zich aan de magt van een' derden onderwerpen. Doch, zoo zij dit niet verkozen, dan moesten zij de bevelen van hunnen oudſten Broeder gehoorzamen, en zich naar hem ſchikken.

THEATRE FRANÇAIS de la HAYE.

LES COMÉDIENS ORDINAIRES DU ROI donneront demain, Mercredi le 26 Août, PAR EXTRAORDINAIRE, ABONNEMENT GÉNÉRALEMENT SUSPENDU, AU BÉNÉFICE DE Mr. Faure, la première Représentation des RICOCHETS, Comédie en un Acte et en Prose, de Picard; suivie de la première Représentation du SACRIFICE INTERROMPU OU LES INCAS, Opera Héroï-Comique en quatre Actes, Musique du célèbre de Winter, Maître de Chapelle de S. M. le Roi de Bavière; traduit de l'Allemand, par Mr. A. van Hoogſtraten. Cet ouvrage sera orné de tout son ſpectacle, marches, décorations et costumes analogues.

Les personnes qui désireront des Billets, en trouveront chez Mr. Faure, derrière les Ecuries, vis à-vis le Kalkſtraatje, No. 148.

MINISTERIE van BINNENLANDSCHE ZAKEN.

*** Alzoo de Posten van *Schoolmeester*, *Koster* en *Voorzanger*, op de *Dorpe Asch*, zijn komen te vaceeren, worden alle die genen, welke tot dezelven zouden inclineeren, opgeroepen, om zich binnen den tijd van drie weken, met overlegging der benoodigde en bij de Wet bepaalde bewijzen van algemeene toelating en goed gedrag, aan den Rentmeester der Nationale Domeinen te Buuren, Mr. *L. van de Kasteele*, aantebieden.

MINISTERIE van JUSTITIE en POLITIE.

*** Aangezien *Frans van Ginneken*, wonende aan den *Moerdyk*, onder de Lage Zwaluwe, door twee Mansperſonen, van welken hier onder de Signalementen volgen, op den 6 dezer, ten zijne Huize, liſtiglijk is bedrogen, door hem, onder voorwendſel van Ruiling, wegens Diamanten, die geëxamineerd en valsch zijn bevonden, te ontnemen eenig gemaakt Goud-, Zilverwerk en Geld, en 'er de Juſtitie ten hoogſte aan gelegen ligt, dat zoodanige bedriegers in handen der Juſtitie geraken, en ten affchrik van anderen, naar behooren worden geſtraft; zoo beloven *Baljuw en Schepenen van de Hooge en Lage Zwaluwe* eene Premie, van Twintig Zilveren Dukatons, aan den genen die een dier Perſonen, of het dubbeld van dien, voor den genen, die beide Perſonen, in handen der Juſtitie bezorge, zoodanig, dat hij of zijlieden van de misdaad worden overtuigd; zullende des Aanbrengers naam, des begeerende, worden geheim gehouden.

Signalementen:

N°. 1. Een Perſoon, oud bij giſting veertig jaren, lang circa 5 voet, glad, langwerpig en bleek van Aangezigt, blaauwe Oogen, middelmatig van dikte, en regt over eind gaande; zijnde gekleed met een blaauwe lakken Rok, een geſtreepte gekleurde Vest, een groene Broek, met linten aan de knieën vastgebonden, en Nestel-ſchoenen aan.

N°. 2. Een Perſoon, oud bij giſting dertig jaren, kort van perſoon, glad en vol van Wezen, zwart van Aangezigt en Oogen, gebonden Haar en bakken-baarden, gaande regt over eind, en ſprekende gebroken Fransch; zijnde gekleed met een blaauwe lakenſche Rok, gemonteerd met gladde Knoopen, groene Vest en Broek, halve Slopkouſen, en Schoenen met zwarte linten toegebonden.

Actum Hooge Zwaluwe, den 17 Augustus 1807.

Ter Ordonnantie van Baljuw en Schepenen voornoemd,
D. DE JONGH, Hz. *Secretaris.*

*** Op Vrijdag, den 28 Augustus 1807, des namiddags ten drie uren, zal de Procureur *Pieter Hector van Galen*, als Curator in den vervallen Boedel van *Pieter Trousſlot*, Mr. Smit en Slotemaker, gewoond hebbende te 's Bosch, ter *Secretarie der Stad 's Bosch* voornd., doen Rekening, Bewijs en *Reliqua* van gemeldan Boedel.

JUDICATURE over de Middelen te Water en te Lande.

*** Wordt geadverteerd, dat door mij Ondergeteekenden, *Exploicteur van den Raad van Judicature over de Middelen te Water en te Lande van het Koningrijk Holland*, ingevolge appointement, in dato 23 Junij 1807, geobtineerd bij den Advokaat-Fiskaal Generaal over dezelfde Middelen, op den 13 Augustus 1807, bij openbare Edicte en affixie, *ad valvas curiæ*, andermaal is gedagvaard *Cornelis van Eyk*, gewoond hebbende te Tilburgh, Departement Braband, doch zich thans onthoudende buiten dit Koningrijk, om in perſoon te comparceren, op Vrijdag den 25 September aanſtaanden, des Voormiddags ten twaalf uren, voor Commisarisſen, in een der vertrekken van welgemelden Raad, in den Haag, omme aldaar te zien wijzen het verder profijt van den voorſz. Defaulte.

JACS. VRIEZEKOLK, *Exploicteur.*

DIRECTIE van den WATERSTAAT.

*** Op autoriſatie van Zijne Excellentie den *Directeur Generaal over den Waterſtaat van het Koningrijk Holland*, zal, op Hoogstdeszelfs nadere approbatie, op Vrijdag, den 28 Augustus 1807, des voormiddags ten tien uren, te Berlicum, in de Herberg bij *A. van Kasteren*, publiek en voor alle man, worden aanbeſteed: het verbreden en verdiepen van de Rivier de Aa, en het graven van eenige kleine doorſnijdingen, beginnende aan den Uitvliet de Kwaalbeek, onder Berlicum, en eindigende aan de Kleine Hekel, te 's Hertogenbosch; en zulks ingevolge Beſtek en Condition, welke in de Herberg bij *A. van Kasteren* voorm., vijf dagen vóór de beſteding, ter lezing zullen worden gelegd; zullende, twee dagen voor de aanbeſteding, aan de Gegadigden, in *loco*, aanwijzing worden gedaan; terwijl inmiddels de genen, welke nadere inlichting mogten verlangen, zich kunnen vervoegen bij den Commisaris tot het bevaarbaar maken der Rivier de Aa, *J. de Jong*, te Vegchel, en den Directeur van hetzelve werk, den Architekt *H. Verhees*, te Boxtel.

*** *De 's Lands Fabrijk Abraham Voerman* zal, ingevolge autoriſatie van den Heere Land-Drost, in het Departement Zeeland, ten overſtaan van Zijn Hoog Edele Geſtrenge, en Heeren Aſſeſſoren, op Donderdag den 3 September 1807, des Voormiddags ten half twaalf uren precies, in de Raadkamer binnen de Abdij, te Middelburg, aan den minſtaannemende publiek Beſteden: Het maken en plaatſen van een Houten Lantaarn-Stellagie, met een Huisje, op den Zeedijk van Wulpenburg, tegen over den Mond van de Zandkreek, ten nutte der Scheepvaart.

Waar van het Beſtek en Teekening, tien dagen te voren, door de Gegadigdens kan worden bekomen ten Huize van den 's Lands Fabrijk voornoemd, te Middelburg.

*** *De Secretaris-Generaal van het Departement Maasland*, als daar toe door den Heer Land-Drost geautoriſeerd, adverteert aan de daar bij belanghebbenden, door deze, dat de Quitantiën, tot den Ontvangst van het Quartaal Traktement, verſchenen ultimo Junij ll., voor de Predikanten in het Zuiderkwartier van het voormalig Departement Holland, op het Bureau van de Huishoudelijke Adminiſtratie van Maasland, op het zoogenaamde Oude Hof in den Haag, gereed liggen, en aldaar moeten worden geligt.

Den Haag, den 21 Augustus 1807. S. P. VAN SWINDEN.

BY HET BUREAU DER KONINKLIJKE COURANT, *in den Haag.*